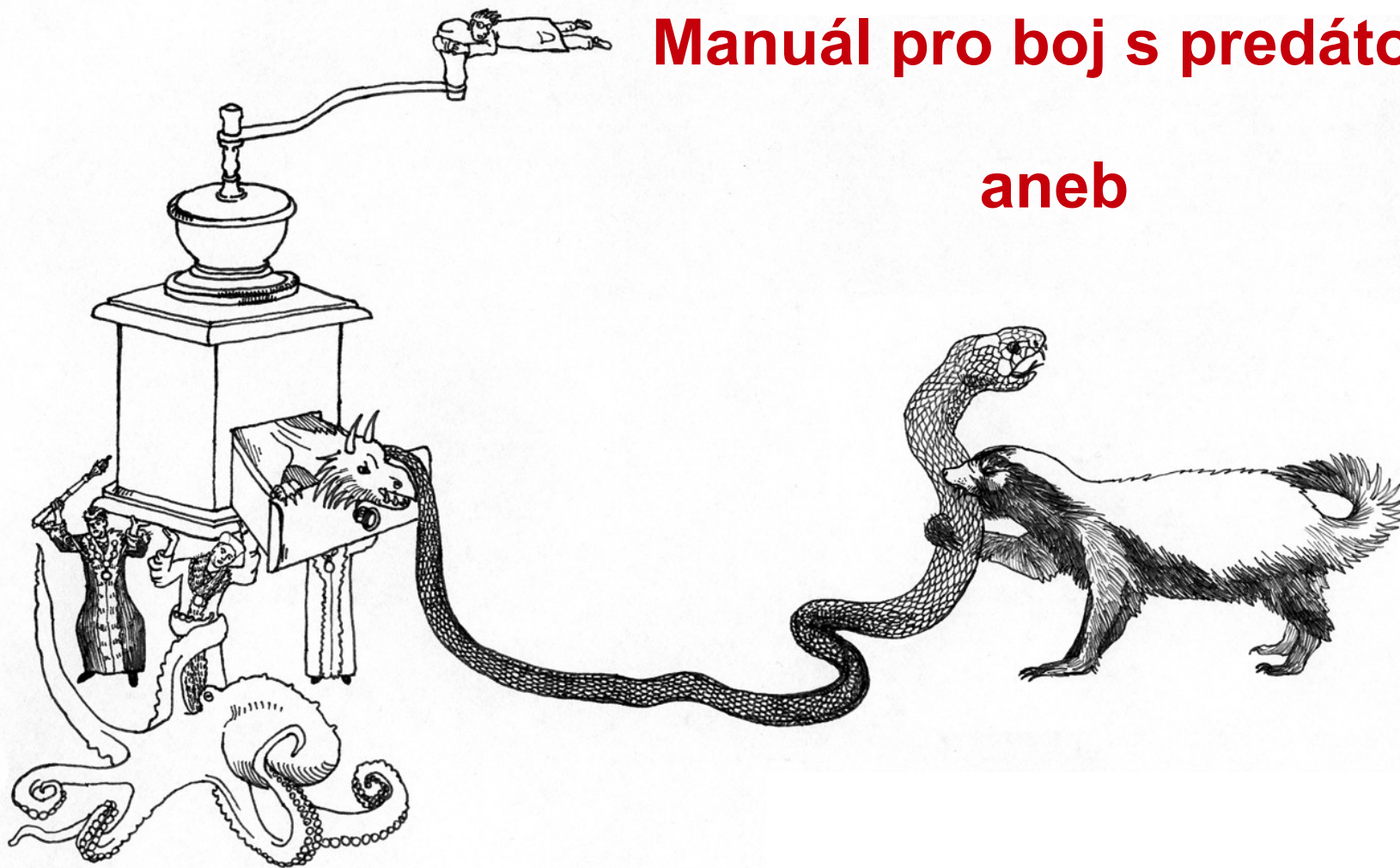

Manuál pro boj s predátory

aneb

**Jak mohou akademické instituce bojovat
s nekvalitní publikační praxí?**

Obsah

0. Kdo jsme

1. Predátorské časopisy a nakladatelé

2. Projekt antipredátor

3. Institucionální opatření proti predátorským publikacím

Kdo je Fórum Věda žije!

- Zapsaný spolek, navazující na občanské sdružení založené v roce 2009
- Prvotní impuls: ohrožení financování AV, dnes větší zaměření na problémy vědní politiky, watchdog, etické problémy
- Členové: převážně mladí vědci, většina působí na Akademii věd nebo Univerzitě Karlově
- 2009-2010 podpořen grantem OSF, od té doby financováno z příspěvků členů – **autonomie**
- Prováděné aktivity – dobrovolnická práce členů a sympatizantů
- **www.vedazije.cz**

Témata a kauzy ve kterých jsme se angažovali:

- Kafemlejnek
- Rozpočet na VaVal (hlavně mezi lety 2009-2012)
- Obsazení a činnost RVVI
- Postavení doktorandů
- 2013: kauza Bezouška
- 2014: Kritika poměrů ve vedení GA ČR – centra excellence, Juniorské granty (P. Matějů)
- 2015-16: kauza Strielkowski (predátorské publikace)

VĚDA ŽIJTE!

1. Predátorské časopisy a nakladatelé

Predátorské časopisy jsou charakterizovány těmito znaky:

1. články jsou rychle přijímány k publikaci bez pořádného posouzení, přičemž se publikují také hoaxy a nesmysly.
2. poplatky za publikování článků jsou sdělovány až ex post po akceptování, nikoli předem.
3. tyto časopisy se vědcům agresivně podbízejí, aby v nich publikovali.
4. uvádějí akademiky ve svých panelech bez jejich vědomí a neumožňují jim rezignovat na členství v panelu.
5. v těchto panelech mívají také úplně smyšlené akademiky.
6. napodobují jména a webové stránky seriózních vědeckých časopisů.
7. uvádějí o sobě zavádějící informace, jako např. nepravdivé údaje o místě působení.
8. užívají nesprávná nebo smyšlená ISSN a nesprávné nebo smyšlené informace o svém impakt faktoru.

VĚDA ŽIJE!

Proč je publikování v predátorských/podezřelých časopisech špatně

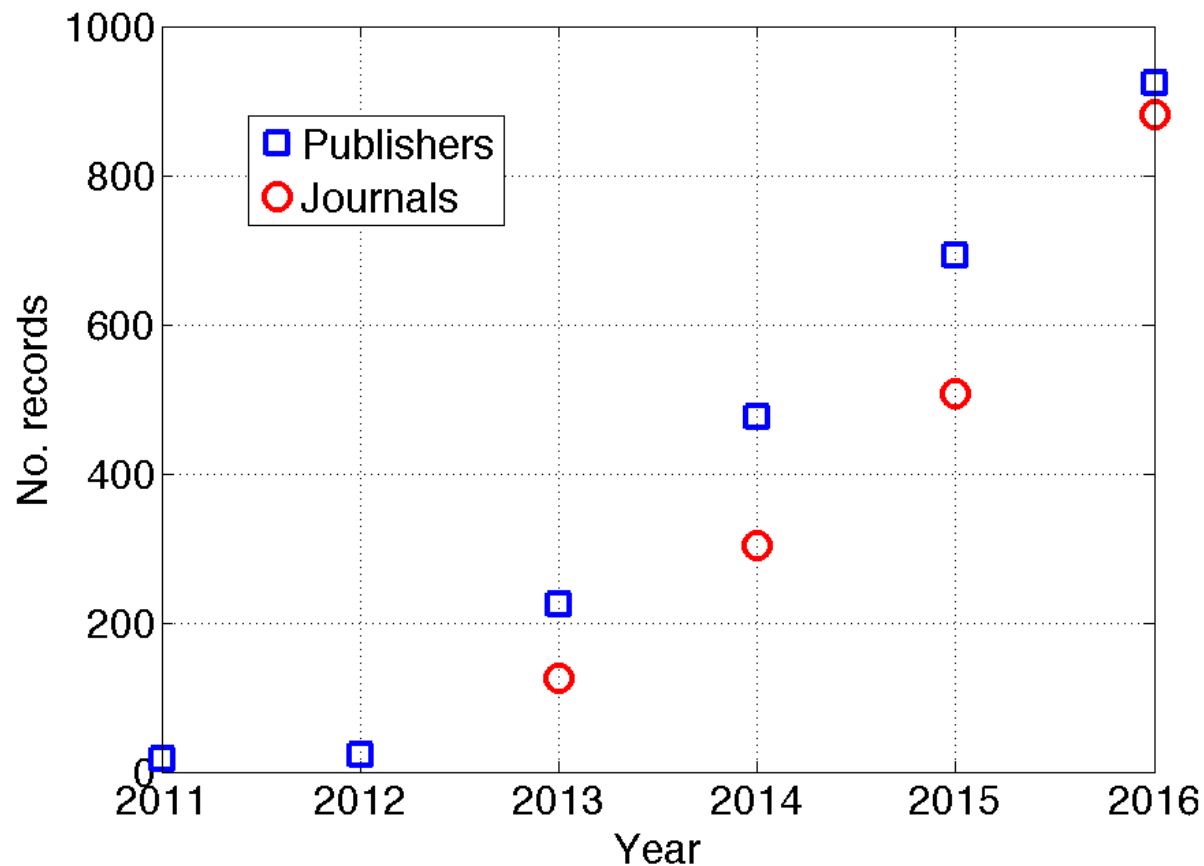
- Absence řádného recenzního řízení **znehodnocuje kvalitu publikací**
- Publikování v podezřelých časopisech **poškozuje autory** (zejména mladé vědce)
- Publikování nadbytečných publikací je **neetické**
- Využíváním (zvláště placených) služeb podezřelých periodik jsou tyto subjekty podporovány ve své činnosti, která je ve vztahu vědecké komunitě **škodlivá**

Beallův seznam - scholarlyoa.com

- Seznam predátorských časopisů a nakladatelů sestavený Jeffrey Beallem z University of Colorado
- Aktualizovaný seznam pro rok 2016: **923 nakladatelství, 882 časopisů**

Počet nalezených záznamů

2. Projekt Mellivora - antipredátor

Projekt antipredátor <http://antipredator.vedazije.cz>

- Databáze nalezených výsledků v **RIVu** publikovaných v časopisech a nakladatelstvích z **Beallova seznamu**
- **Nápad a realizace Fórum Věda žije!**
- Rozlišení výsledků, které získaly body v kafemlejnku
- Databáze je velmi **nekompletní**: nejsme schopni zahrnout výsledky z většiny predátorských nakladatelství
- Tuzemská potencionálně predátorská nakladatelství jsou pravděpodobně pod rozlišovací schopností Beallova seznamu (zvláště ty, kde publikují převážně autoři a autorky z daného pracoviště)
- Rovněž zahrnuté knihy vydané u **Lambert Academic Publishing**
- Aktuálně databáze obsahuje **669** záznamů (vs. 370 tisíc výsledků typu J v RIVu), 214 z nich bylo v Hodnocení oceněno **6700** body. Bylo za ně vyplaceno **53 miliónů Kč** a dalších cca **28 miliónů** bude vyplaceno v příštích letech*
- Databáze nebyla vytvořena pro účely perzekucí jednotlivých autorů, ale pro poukázání na selhávající **institucionální kontrolu publikační činnosti** na některých pracovištích

* Odhad založený na současné hodnotě 2404 Kč/bod

Antipredátor - nalezené výsledky

Institute s nejvíce nalezenými výsledky

1. Vysoké učení technické v Brně / Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií (46)
2. Univerzita Karlova v Praze / Přírodovědecká fakulta (40)
3. Vysoké učení technické v Brně / Středoevropský technologický institut (35)
4. Univerzita Karlova v Praze / Fakulta sociálních věd (31)
5. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava / Ekonomická fakulta (25)
6. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno / Fakulta veterinární hygieny a ekologie (20)
7. České vysoké učení technické v Praze / Fakulta dopravní (19)
8. Mendelova univerzita v Brně / Agronomická fakulta (17)
9. Univerzita Pardubice / Fakulta chemicko-technologická (14)
10. Slezská univerzita v Opavě / Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné (13)
11. Vysoká škola ekonomická v Praze / Fakulta mezinárodních vztahů (13)

VĚDA ŽIJE!

Antipredátor - nalezené výsledky

Institute s nejvíce nalezenými výsledky **s udělenými body**

1. Univerzita Karlova v Praze / Fakulta sociálních věd (26)
2. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava / Ekonomická fakulta (15)
3. Vysoké učení technické v Brně / Středoevropský technologický institut (14)
4. Univerzita Karlova v Praze / Přírodovědecká fakulta (13)
5. Univerzita Pardubice / Fakulta chemicko-technologická (9)
6. České vysoké učení technické v Praze / Fakulta dopravní (8)
7. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích / Fakulta rybářství a ochrany vod (6)
8. Vysoké učení technické v Brně / Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií (6)
9. Univerzita Karlova v Praze / Pedagogická fakulta (6)
10. Vysoké učení technické v Brně / Fakulta informačních technologií (5)

VĚDA ŽIJE!

Antipredátor - nalezené výsledky

Časopisy/nakladatelé s nejvíce nalezenými výsledky

1. **Lambert Academic Publishing (153)**
2. **International Journal of Electrochemical Science (137)**
3. Interdisciplinary Toxicology (56)
4. Actual problems of economics (40)
5. International Journal of Computer Science and Network Security (31)
6. European Scientific Journal (22)
7. The Macrotheme Review (10)
8. Frontiers in Bioscience (10)
9. Asian Journal of Chemistry (10)
10. The Business Review, Cambridge (8)

Celkem 123 časopisů

Antipredátor - nalezené výsledky

Časopisy/nakladatelé s nejvíce nalezenými výsledky **s uznanými body**

1. Lambert Academic Publishing (94)
2. International Journal of Electrochemical Science (70)
3. Actual Problems of Economics (15)
4. Asian Journal of Chemistry (4)
5. Interdisciplinary Toxicology (3)
6. Technics Technologies Education Management (2)
7. Sport Science (2)
8. Actual Problems of Economics. Aktualni Problemi Ekonomiki (2)
9. Journal of Theoretical and Applied Information Technology (2)
10. The Anthropologist (2)

Celkem 30 časopisů

Záznamy s největšími bodovými zisky

1. Vibration of Nuclear Fuel Assemblies

Časopis: LAP LAMBERT Academic Publishing **Body: 86.353**

Institute: Západočeská univerzita v Plzni / Fakulta aplikovaných věd

2. Analysis of traffic accidents on the speedway R46

Časopis: Lambert Academic Publishing **Body: 86.353**

Institute: České vysoké učení technické v Praze / Fakulta dopravní

3. A conceptually new treatment approach for relapsed glioblastoma: coordinated undermining of survival paths with nine repurposed drugs (CUSP9) by the International Initiative for Accelerated Improvement of Glioblastoma Care

Časopis: Oncotarget **Body: 81.506**

Institute: Univerzita Palackého v Olomouci / Přírodovědecká fakulta

4. Methodology of Vehicle to Child Pedestrian/Cyclist Collision Tests

Časopis: Lambert Academic Publishing **Body: 71.020**

Institute: České vysoké učení technické v Praze / Fakulta dopravní

5. Financial Risk and Real Economy

Časopis: LAP LAMBERT Academic Publishing **Body: 67.817**

Institute: Vysoká škola ekonomická v Praze / Fakulta podnikohospodářská

VĚDA ŽIJE!

Lambert Academic Publishing (Německo)

- Nejde o klasické predátorské nakladatelství, ale o tzv. **Author mill**
- Specializuje se na *nízkonákladové* vydávání “kniha” velkého množství autorů
- Provádí “in-house review”, které nedělá odborník z oboru (nejspíš jde jen o formalitu)
- **Vydá v podstatě cokoliv**
- Funguje na principu **Print to Order**, tj. knihy se tisknou jen když si je někdo objedná. Do RIVu jsou ale často vykazovány fiktivní náklady (až 500 ks).
- Typická cílová skupina: diplomanti/doktorandi. Nabízí **vydání diplomových/disertačních prací jako knihy**. Některá pracoviště tuto praxi podporují/podporovaly (např. IES FSV UK).
- Takto vydané knihy jsou následně pracovišti vykazovány do RIVu jako **odborné knihy (B)**, za což je možné inkasovat **velké množství bodů (~ 60-80)**.
- Tyto knihy obvykle splňují formální znaky monografií, ale **nenaplňují jejich praktický účel**
- Pokud jde o bak., dipl. nebo disertační práce, jde z hlediska VŠ o **dvojí vykazání jednoho výstupu** (tyto práce jsou nedílnou součástí práce studentů, na které VŠ dostávají peníze)

Neperiodická odborná publikace o rozsahu alespoň 100 normostran (tj. 50 tištěných stran) vlastního textu bez obrazových, mapových apod. příloh vydaná tiskem nebo elektronicky v nakladatelství s vědeckou redakcí a recenzovaná alespoň jedním obecně uznávaným recenzentem z příslušného oboru (ne však z pracoviště autorů knihy).

Zdroj: vyzkum.cz

VĚDA ŽIJE!

Lambert Academic Publishing (Německo)

LAP v kafemlejnku:

Celkem **3841** vykázaných bodů

Čerpáno: **32.3 miliónu Kč**, dalších cca **13.5 miliónu Kč** bude čerpáno*

Která pracoviště čerpají nejvíce?

1. Fakulta Sociálních věd UK

Bodů **998**

Čerpáno: **8.7 miliónu Kč**, cca **3.1 miliónu** bude čerpáno*

V Hodnocení 2013 získala fakulta 16 705 bodů, z toho LAP **~6%**

2. Fakulta dopravní ČVUT

Bodů **381**

Čerpáno: **2.0 miliónu Kč**, cca **2.5 miliónu** bude čerpáno*

V Hodnocení 2013 získala fakulta 6 088 bodů, z toho LAP **~6%**

3. Pedagogická fakulta UK

Bodů **245**

Čerpáno: **2.2 miliónu Kč**, cca **0.6 miliónu** bude čerpáno*

V Hodnocení 2013 získala fakulta 10 756 bodů, z toho LAP **~2%**

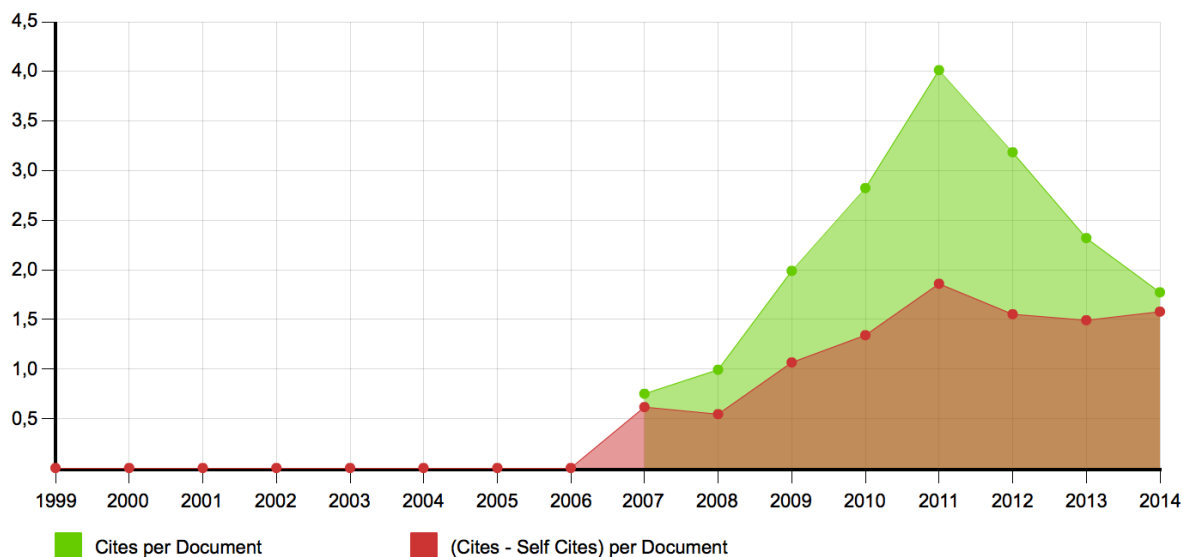
* Odhad založený na současné hodnotě 2404 Kč/bod

Vybrané časopisy / nakladatelé

International Journal of Electrochemical Science (Srbsko)

- **Nejpopulárnější časopis** v ČR z Beallova seznamu, celkem **70** záznamů s uznanými body
- Detailně se mu věnoval D. Munich na svém blogu "[Asi jsem potkal predátora](#)"
- Nejčastěji publikující autoři: Čína 27 %, Saúdská Arábie 11 %, Egypt 8 %, Írán 8 %, Malajsie 7 %
- [Reakce některých autorů](#): *není kvalitní, ale nesplňuje znaky predátorského časopisu*
- Komentář J. Bealla:
  1. Tento časopis je zjevně efektivně provozován jediným mužem jménem **Milan Antonijevic**, který je zároveň členem editorial boardu řady dalších podezřelých časopisů
  2. Časopis má nezykle vysoký počet stažených článků z důvodu dřívější publikace v jiném periodiku
  3. V roce 2012 mu Thomson Reuters **dočasně zrušil impact factor**

Cites per Document vs. External Cites per Document

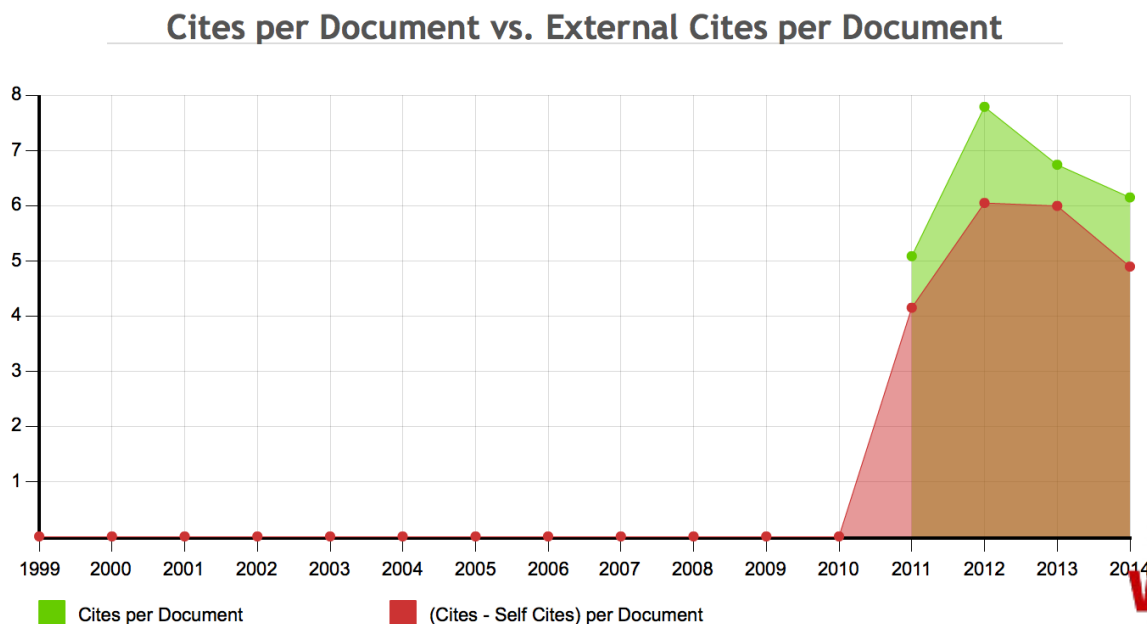

VĚDA ŽIJE!

Vybrané časopisy / nakladatelé

Oncotarget (USA)

- Nalezeny publikace autora z ÚMG AV ČR což vyvolalo reakci prof. Hořejšího
- Dotyčný autor má velké množství publikací v renomovaných časopisech (např. **Nature**)
- Ústavy AV **nejsou hodnocené** podle kafemlejnku
- S největší pravděpodobností šlo ze strany autora o **omyl/nevědomost**
- Komentář J. Bealla: Tento časopis býval kvalitní, ale v posledních letech došlo k výraznému poklesu standardů ve prospěch ekonomického prospěchu editora. Do tisku jsou přijímány i články, které byly v recenzním řízení zamítnuté.

VĚDA ŽIJE!

Predátoři vs. kafemlejnek

Klíčová otázka:

podporuje kafemlejnek publikování v predátorských (či jinak nekvalitních časopisech)?

Proti:

- V kafemlenjku jsou bonifikovány časopisy s vysokým impakt faktorem
- Do hodnocení jsou přijímány jen časopisy z databáze WoS, Scopus, nebo další vybrané
- Zadané výsledky procházejí revizí v RVVI (KHV)

Pro:

- Predátoři zjevně dokáží proniknout i do databází WoS a Scopus
- Příprava kvalitního článku zabere velké množství času, ale hodnocení probíhá každý rok
- Chyby v systému (např. diplomky publikované v LAP) dokáží kompenzovat bodové bonusy
- Kontrola výsledků v kafemlenjku je prakticky nefunkční díky chybějící kapacitě “kontrolorů”

Stav:

Předkladatelé výsledků v antipredátorovi: **78% VŠ**, 22% na AV (všechny výsledky typu J: 72% VŠ vs. 28% AV)

D. Munich: “**Raketáři**” aneb časopisy s nejvyšším nárůstem publikací po roce 2009:

1. Manufacturing Technology (UJEP) založen 2011

2. Advanced Material Research IF: 0.089

3. International Journal of Electrochemical Science IF: 1.6

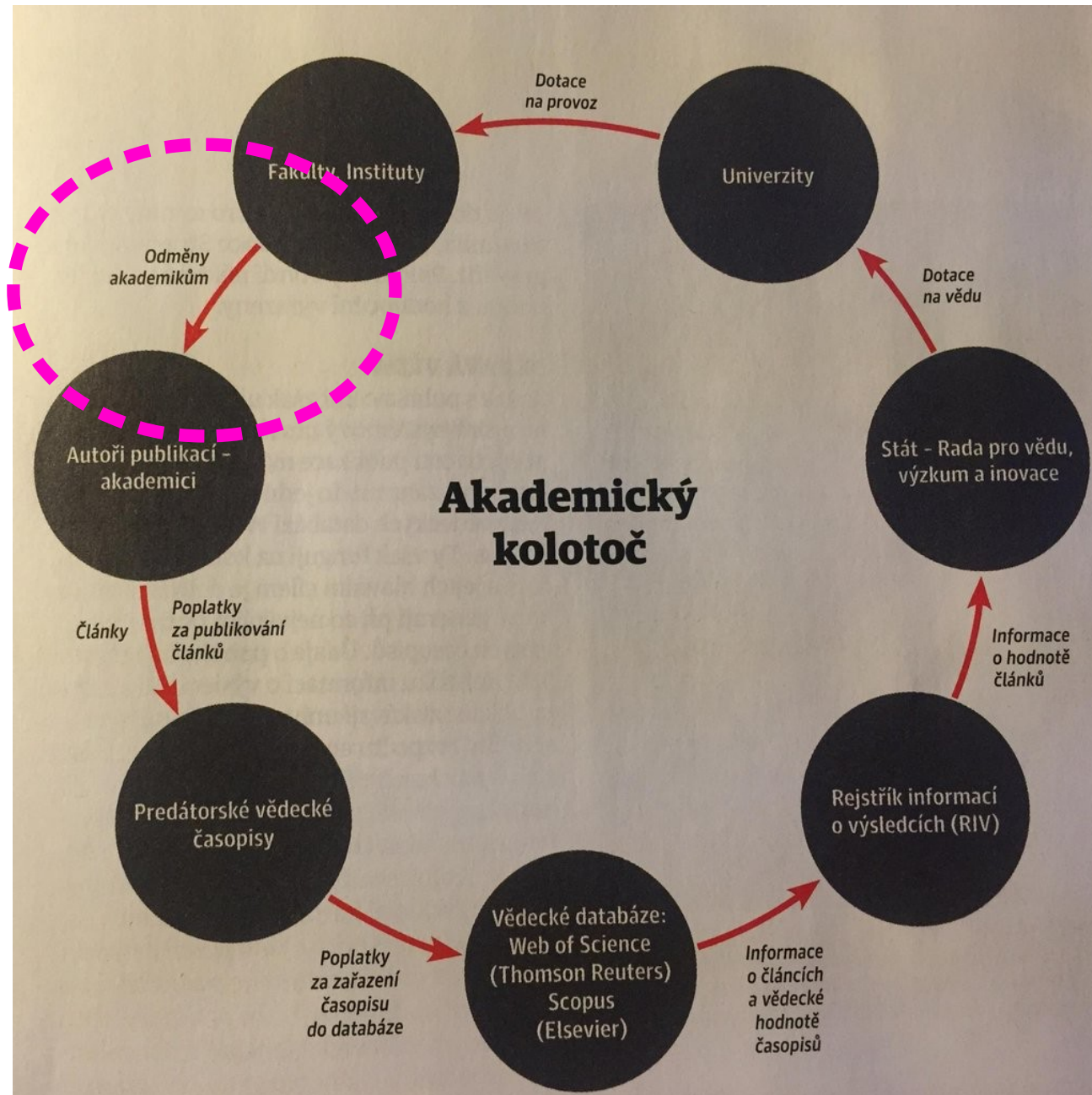
4. PLoS ONE IF: 3.2

5. International Journal of Mathematics and Computers in Simulation IF: 0.5

6. Acta Polytechnica (ČVUT)

VĚDA ŽIJE!

Kafemlejnec jako manažerský nástroj na univerzitách

Predátoři vs. kafemlejnek

V prostředí kafemlejnků existují dvě strategie jak úspěšně přežít:

1. Publikovat vysoce hodnocené publikace v prestižních časopisech

2. Publikovat velké množství publikací v časopisech, které nehledí na kvalitu

Volba mezi těmito variantami je ovšem možná pouze pokud je dané pracoviště **dostatečně kvalitní**, aby dokázalo vyprodukovat publikace, které v prestižních časopisech obstojí. Pro všechny ostatní jsou tu predátoři a spol.

První varianta je navíc z hlediska financování riziková, protože “leading-edge” výzkum je vždy riskantní a má delší cyklus nápad-realizace-publikace. Pokud je hodnocení příliš časté, stává se tato varianta nevýhodnou.

Závěr: kafemlejnek v současné podobě pomáhá přežít pracovištím, která kvalitní nejsou, ale umějí to maskovat kvantitou výsledků.

VĚDA ŽIJE!

3. Institucionální opatření – manuál nejen pro vedoucí pracovníky akademických institucí

Rozhodnout se správně

- Pro úspěšnou implementaci jakýkoliv opatření pro zlepšení publikační činnosti je třeba být přesvědčen, že jsou z **dlouhodobého hlediska** pro vědeckou instituci tou správnou cestou
- Pro vedení institucí je důležité přijmout **odpovědnost za nepříjemná rozhodování** o tom co je a není etické, jaký je publikační standard atd. - neskrývat se za pseudo-objektivní metriky (kafemlejek, habilitace/atestace atd).
- **Prevence** je daleko snazší než řešení vzniklých problémů, vyžaduje ale aktivitu vedení
- V nedávné době vznikla na AV a VŠ řada materiálů týkajících se predátorských časopisů, vždy se ale omezují na “osvětu” - tj. aby výzkumní pracovníci dokázali rozpoznat podezřelý časopis a vyhnout se tak omylu. Je ale třeba postihnout i případy **záměrného využívání** podezřelých a málo kvalitních periodik (viz. Strielkowski).

VĚDA ŽIJE!

1. Etický kodex a etická komise

- V etické rovině nemá smysl operovat s pojmem predátorských časopisů (obtížná definice). Na druhou stranu predátoři jsou jen speciální případ širší třídy účelových publikací.

- **Etický rámec MŠMT** obsahuje zmínku o **nadbytečných publikacích** (a jejich definici), ta se ale (zatím?) nepromítla skoro do žádného etického kodexu akadem. institucí

Výzkumný pracovník ... zbytečně nevytváří nadbytečné publikace a nefragmentuje výsledky výzkumu do více publikací na úkor jejich kvality a přehlednosti (Zdroj: [MŠMT](#))

Jednání s AV ČR - navržená formulace:

Vědecký pracovník ... publikuje s cílem předání výsledků a poznatků odborné veřejnosti, ne pouze za účelem výkázání prací jako vědeckých výstupů.

- Je potřeba mít **funkční etickou komisi**, která skutečně preferuje etiku před loajalitou k instituci

- Etický kodex vytyčuje hlavní etické principy, konkrétní rozhodnutí EK určují (ne)přípustnou míru. Proto je důležité **rozhodnutí EK zveřejňovat** (alespoň v anonymizované podobě).

VĚDA ŽIJE!

2. Nastavení publikačního standardu

- Publikační standard se daleko snáze nastavuje v módu prevence než ex post.
- Vytvořte seznam 5-10 prestižních časopisů/nakladatelů ve svém oboru a ty označte za **doporučené k publikování**
- Vytvořte seznam dalších dostatečně kvalitních a prověřených periodik, ty označte za **akceptovatelné k publikování**
- U publikací mimo tyto seznamy vyžadujte zdůvodnění autora proč se rozhodl k publikování v daném periodiku/nakladatelství
- Pokud víte o potenciálně podezřelých časopisech/nakl. (Beallův seznam atd.), vytvořte i jejich seznam jako **nedoporučené k publikování**.
- Seznamy jednou za několik let aktualizujte, podrobně je interní debatě

VĚDA ŽIJE!

3. Kafemlejnek

- **Nepoužívejte body z kafemlejnku pro hodnocení jednotlivých pracovníků/týmů** (např. OSOH) – toto byl silný motiv pro rozvoj kauzy Strielkowski. Takové hodnocení by mělo být významně komplexnější.
- Optimalizace publikační činnosti na získání maxima bodů může být výhodná z krátkodobého hlediska, ale dlouhodobě je to **cesta k likvidaci úrovně pracoviště** (výroba velkého kvanta málo kvalitních výstupů vs. práce na opravdu špičkových výstupech).
- **Kafemlejnek byl vytvořen v rámci akademické obce a někteří její aktéři (hlavně z řad VŠ) ho stále podporují. Pokud s ním nejste spokojeni, dejte jim to vědět**
- Kafemlejnek není nutností ani jedinou možností - např. AV ho nepoužívá
- Kafemlejnek by měl být již příští rok nahrazen Metodikou 2017+, která by měla být výrazně propracovanější a zaměřená na kvalitu spíše než kvantitu publikací

VĚDA ŽIJE!

4. Habilitace

- V současné době podmínky habilitace často obsahují požadavek na určitý počet publikací, přičemž uznávání publikací má často ještě méně propracovaná pravidla než kafemlejek
- Tyto počty by měly být pouze doporučené – **je velkou chybou omezit habilitační řízení na ověřování těchto metrik** (publikace, odučené roky atd.)
- Hlavní slovo by měla mít habilitační komise, který musí převzít odpovědnost za kvalitu svého rozhodnutí. Je žádoucí mít v habilitační komisi externí členy z prestižních institucí
- Pokud se vědecký pracovník habilituje na základě predátorských/účelových publikací, je velké riziko, že tuto praxi bude přenášet na svoje studenty.
- Nový systém akreditací (novela zákona schválena) již pravděpodobně nebude vyžadovat garanci všech studijních oborů profesory

VĚDA ŽIJE!

5. Elektronická nástěnka

- Vytvořte na svém pracovišti **interní elektronickou nástěnku** (pinboard), kam budou mít za povinnost pracovníci nahrávat svoje texty několik týdnů před zasláním do časopisu. (Neplést s OBD, ASEP atd. kam se nahrávají již vydané publikace).
- Tento nástroj není příliš nákladný a přitom dokáže podnítit interní diskusi o připravovaných člancích (i vybraných časopisech)
- Zároveň získáte archiv publikací z daného pracoviště
- Informace o nových záznamech na nástěnce mohou být automaticky rozesílány vědeckým pracovníkům v dané instituci
- Opět se jedná o preventivní nástroj

Elektronické nástěnky nejsou jen byrokracie, ale velmi užitečné zdroje informací..

Eurofusion pinboard

Archived Papers for:
15th Workshop in H-Mode Physics and Transport Barriers , Garching bei Muenchen, Germany.

19th October 2015 - 21st October 2015

19	"Fast measurements of heat flux in ELM filaments in SOL and divertor region on the COMPASS tokamak."	1.6 MST2, 14548		
	Jiri Adamek et al.	Clearance Readiness	Michael Komm	Tony Donne
	Abstract (.pdf file 143KB) V1, 13th October 2015		Endorsed	Cleared
	Poster (.pdf file 1.5MB) V1, 13th October 2015		Endorsed	Cleared
	Revise or Add to this document		Clearance management	
18	"The global build-up to intrinsic ELM bursts and comparison with pellet precipitated ELMs seen in JET"	1.11 JET1, 14229		
	RO Dendy et al.	Clearance Readiness	Joerg Hobirk	Tony Donne
	Abstract (.pdf file 235KB) V1, 1st July 2015		Endorsed	Cleared
	Poster (.pdf file 3.9MB) V3, 15th October 2015 (6th October 2015)		Endorsed	Cleared
	Paper with Referee (.pdf file 49.92MB) V2, 8th January 2016 (24th November 2015)		Endorsed	Cleared
	Revise or Add to this document		Clearance management	
17	"Systematic measurements of pedestal parameters in COMPASS tokamak"	1.6 MST2, 14190		
	M Komm et al.	Clearance Readiness	Michael Komm	Tony Donne
	Abstract (.pdf file 102KB) V1, 19th June 2015		Endorsed	Cleared
	Poster (.pdf file 2.6MB) V2, 9th October 2015 (8th October 2015)		Endorsed	Cleared
	Revise or Add to this document		Clearance management	
16	"Understanding the stability of the JET pedestal through MHD spectroscopy"	1.11 JET1, 1.11 JET1, 1.11 JET1, 14187		
	CP Perez Von Thun et al.	Clearance Readiness	Sven Wiesen	Tony Donne
	Abstract (.pdf file 94KB) V1, 19th June 2015		Endorsed	Cleared
	Poster (.pdf file 450KB) V5, 9th October 2015 (29th September 2015)		Endorsed	Cleared
	Revise or Add to this document		Clearance management	
15	"Effect of nitrogen and neon seeding in confinement and pedestal structure in JET with carbon and Be/W wall"	1.11 JET1, 14175		
	C Giroud et al.	Clearance Readiness	Isabel Nunes	Tony Donne
	Abstract (.pdf file 101KB) V3, 19th June 2015 (16th June 2015)		Endorsed	Cleared

VĚDA ŽIJE!

5. Institucionální kontrola

- V kombinaci s preventivními kroky je možné zvážit institucionální kontrolu – vedoucí pracovník **schvaluje publikace** před zasláním do časopisu

- Možná kolize se zákonem o VŠ:

Zákon č. 111/2002 Sb. o VŠ:

§ 4

Akademické svobody a akademická práva

Na vysoké škole se zaručují tyto akademické svobody a tato akademická práva:

*a) svoboda vědy, výzkumu a umělecké tvorby a **zveřejňování jejich výsledků**,*

- Možný nástroj šikany ze strany vedení (jsou ale jistě jednodušší nástroje)

VĚDA ŽIJE!

Institucionální kontrola v praxi (TOK ÚFP AV ČR)

1. Hlavní autor sestaví manuskript
2. Proběhne diskuse se spoluautory
3. Manuskript je zveřejněn na el. nástěnce *TOSEP* a informace o tom je automaticky rozeslána zaměstnancům oddělení. Po dobu cca 2 týdnů se může kdokoliv zapojit do diskuse
4. Manuskript je zveřejněn na el. nástěnkách spoluautorů případně na *Eurofusion pinboard*
5. Manuskript je na el. nástěnce schválen vedením oddělení
6. Tištěný manuscript spolu s “publication release” formulářem jde k podpisu řediteli ústavu
7. Manuskript je zaslán do časopisu

V případě pochybností může vedení konzultovat ústavní knihovnu nebo knihovnu AV

5. Transparentnost

- Akademické prostředí v ČR si příliš nepotrpí na “praní špinavého prádla”, ale způsob uvažování se pomalu mění (Syková).
- Snaha zamést problém pod koberec ale často vede k tomu, že problém přetrvá a doroste katastrofálních rozměrů (Strielkowski, Bezouška), které mohou nakonec instituci zásadně poškodit
- Schopnost rozpoznat (publikační) problém a najít odpovídající řešení je nejen vizitkou schopného vedení, ale i precedensem pro další potenciální případy

VĚDA ŽIJE!

Závěr

- **Predátorské a účelově vytvářené publikace** jsou fenomén, který je na vzestupu a jen tak zřejmě nezmizí
- V ČR v případě publikací v “potenciálně nebezpečných” časopisech (Beall) zatím nejde o masový jev, přesto za ně bylo čerpáno **několik desítek miliónů korun**
- Důležitým motivem pro vytváření těchto publikací je algoritmické hodnocení institucí/výzkumníků založené na publikačních metrikách, především **kafemlejek**
- Kafemlejek není vynucený shora, ale **vytvořený a udržovaný zástupci akademické obce**, především VŠ, kde je využíván i jako interní manažerský nástroj
- Spolehlivé rozpoznání predátorských časopisů a nakladatelů je obtížné kvůli jejich velkému množství a rychlé dynamice
- Publikace v predátorských časopisech nemusí být vždy samy o sobě nekvalitní, absence řádného recenzního řízení je ale **znehodnocuje** a jejich existence **poškozuje autory**
- Akademické instituce by měly dbát na **kvalitu svých publikačních výstupů**, existuje celá řada preventivních prostředků. Není ale možné se omezit jen na “osvětu”.
- Etická dilemata spojená s (nejen) publikováním jsou příznakem špatně nastaveného systému, proto je třeba se **snažit o jeho změnu** – přizpůsobení se není řešení

VĚDA ŽIJE!

Užitečné odkazy

- Projekt antipredátor: <http://antipredator.vedazije.cz>
- Beallův seznam: <https://scholarlyoa.com/2016/01/05/bealls-list-of-predatory-publishers-2016/>
- RIV: <http://www.isvav.cz>
- L. Plch a J. Kratochvíl (MUNI): *Predátorské publikace*
https://www.academia.edu/25306033/Predátorské_časopisy
- Platforma DeRIVace: <https://derivace.wordpress.com/>
- Blog D. Municha: <http://metodikahodnoceni.blogspot.cz>
- Kauza Strielkowski: <https://zaetickepublikace.wordpress.com/>